

STEDELIJK MUSEUM

ESSENTIALS

TOUR

ESSENTIALS

TOUR

ESSENTIALS

TOUR

ESSENTIALS

TOUR

AMSTERDAM

WELKOM!

Hey! Welkom in het Stedelijk!

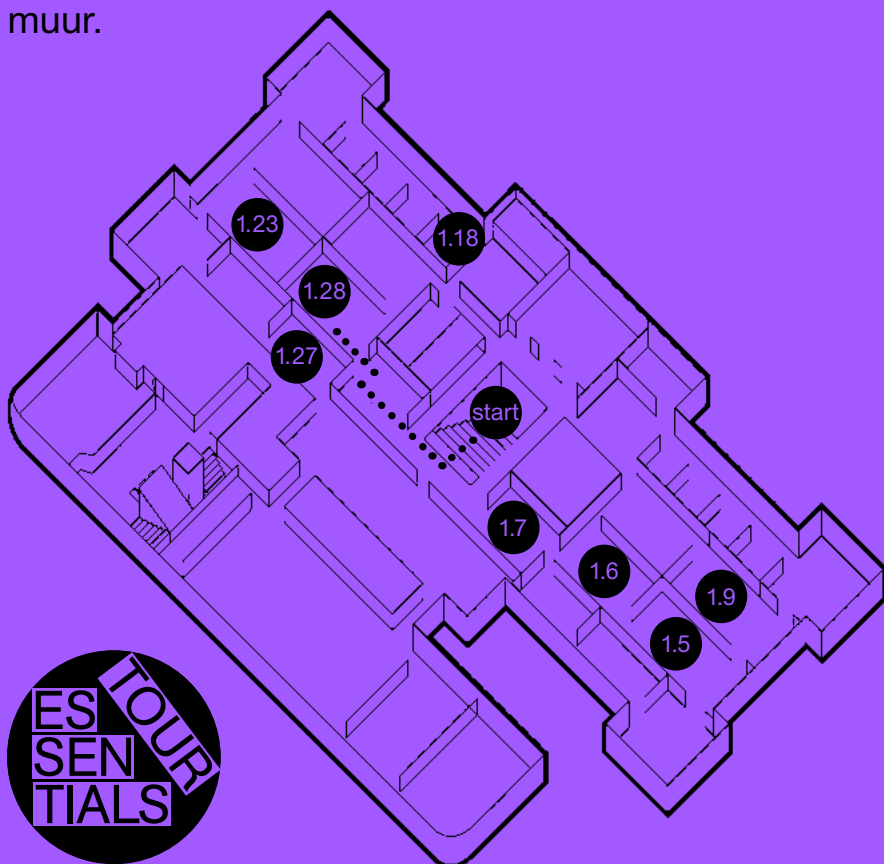
Hier vind je wereldberoemde werken, maar ontdek je ook nieuwe treasures.

Met deze tour bezoek je *must-see highlights* uit de collectie, leer je op een toegankelijke manier over kunst en vormgeving en maak je je nieuwe *most-liked pic!*

ROUTE

1e VERDIEPING

Als je in de entreehal je jas hebt opgehangen, loop je langs de ticketscan onder de bogen door rechtdoor. De *Essentials Tour* begint namelijk bij de oude trap. Daarna volg je de kleine stippen op de plattegrond omhoog en ga je naar rechts. Door op de grote stippen te klikken, ga je naar de juiste tekst/vraag over het werk. Ook kan je elk werk uit de tour in het museum herkennen aan een Essentials Tour-sticker op de muur.

TRAP

Ad Petersen, Gilbert & George: *Living Sculpture*, 1969

Monumental staircase. Foto: John Lewis Marshall

De trap is inmiddels een iconische plek geworden in het museum. *Rumor has it* dat je hier het best kan poseren voor foto's. Kunstenaarsduo Gilbert & George gingen je in 1969 al voor door vijf uur lang te poseren als 'levend standbeeld'. Ze hadden hun gezicht en handen bronskleurig geverfd en bewogen zich al die tijd niet.

● *Strike a pose!*

MARTIAL RAYSSE

Peinture a haute tension

Martial Raysse, *Peinture a haute tension*, 1965.
Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 1.28)

Hé! Valt je iets op? Yes, je liep net langs een werk dat wel heel erg op deze leek. Het werk van Martial Raysse, waar je nu voor staat, werd door Elaine Sturtevant namelijk opnieuw geschilderd. En dat helemaal uit haar hoofd! Tegelijkertijd is het werk van Raysse ook weer gebaseerd op een bestaande foto – een dubbele verdubbeling dus.

Sturtevant recreëerde iconische werken van beroemde kunstenaars om hun bekendheid, authenticiteit en creatieve proces te onderzoeken. Dat vond Andy Warhol wel een leuk idee; hij leende haar zelfs ooit een werk uit voor een reproductie

- Vind jij dat je als kunstenaar werk van anderen mag gebruiken?

Kijk voordat je doorloopt naar het volgende werk nog even naar links voor een echte Warhol

BARNETT NEWMAN

Cathedra

Barnett Newman, *Cathedra*, 1951. Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 1.27)

Het enorme schilderij *Cathedra* bevat wel 50 liter verf. De kunstenaar schilderde maar liefst 7 aparte lagen om het werk zo blauw te krijgen. Je bent misschien geneigd om het werk van een afstand te bekijken, maar dat is eigenlijk niet helemaal de bedoeling. Volgens de kunstenaar krijg je van dichtbij juist het gevoel dat je helemaal in het blauw opgaat.

- Probeer het schilderij een minuut lang van dichtbij te bekijken. *Feeling blue?*

PROTEST EN REVOLUTIE

Protest and revolution wall. Foto: Nina Schollaardt

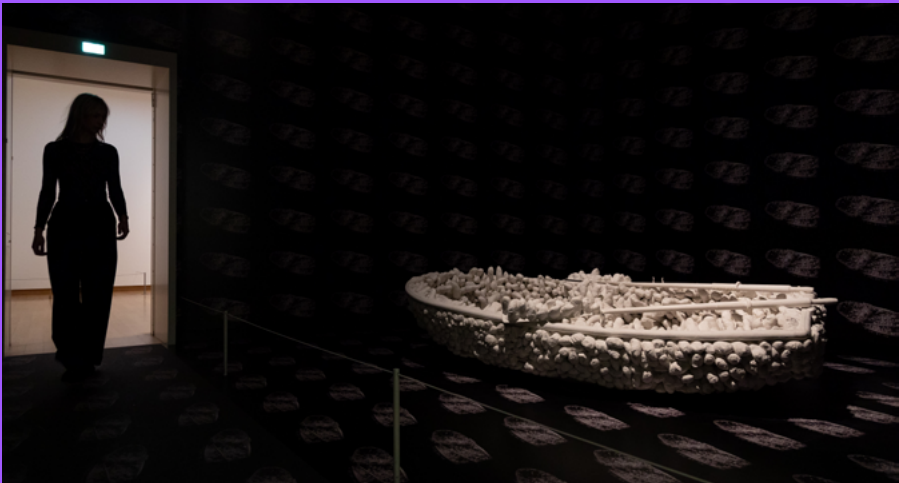
(Zaal 1.23)

Hier zie je de veranderingen in de maatschappij na de Tweede Wereldoorlog aan de hand van kleurrijke posters. Door de goedkope en makkelijke druktechnieken werden posters toen al snel het medium om boodschappen van de ‘protestgeneratie’ te verspreiden. Tegenwoordig zie je kritische stemmen steeds vaker op social media verschijnen en gaat protest met beeldtaal nog steeds hand in hand.

- Zit er een poster tussen met een boodschap die je nu ook actueel vindt en die je aanspreekt?

YAYOI KUSAMA

Aggregation: One Thousand Boats Show

Yayoi Kusama, Aggregation: One Thousand Boats Show, 1963.
Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 1.18)

Je kent Kusama waarschijnlijk het beste van haar wereldberoemde werken met polkadot-stippen, haar recente samenwerking met Louis Vuitton of van haar indrukwekkende *infinity rooms*. Dit werk uit 1963 was haar eerste kamerinstallatie. Ze vond de boot ooit op straat in New York en bedekte hem toen met vormen die doen denken aan piemels. Voor een vrouwelijke kunstenaar was het heel radicaal om in de jaren zestig een werk te maken dat zo expliciet met seksualiteit te maken heeft.

- Als je goed kijkt, zie je dat er nog iets in de boot ligt. Kan jij het ontdekken?

BREAK

Stairwell. Foto: Nina Schollaardt

(Omloop)

Tijd voor een break! Loop een rondje om de trap en de hal en kijk even naar boven. Zie je die gekleurde strepen in de bogen? Kunstenaar Daniel Buren heeft dit werk speciaal voor het Stedelijk gemaakt. De strepen boven de bogen laten je ogen naar binnen dwalen – net alsof je door een caleidoscoop kijkt!

Als je klaar bent voor meer *essentials* loop je onder het geel/groene boogje aan de linkerkant van de trap door naar het volgende werk.

JEFF KOONS

Ushering in Banality

Zaalopname Tomorrow is a Different Day. Collectie 1980–Nu.
Foto: Gert-Jan van Rooij

(Zaal 1.7)

Dit varkentje van Koons wordt in deze zaal omringd door feministische kritiek. Meestal zijn het vrouwen die naakt worden afgebeeld in kunst en het werk van Marlene Dumas met naakte kleine mannetjes stelt dat ter discussie. De grote foto van de big op de muur is ook gemaakt door een vrouwelijke kunstenaar. Koons is een grote naam binnen de kunst, dus op deze manier geeft de zaal humoristisch commentaar op de machtsverhoudingen in de kunstwereld.

- Ken jij een artiest die ook commentaar geeft op ongelijkheid? Wie?

MARTINE SYMS GIRRRRLGIRLLLGIIRL- GIIIRL

Martine Syms, *GIRRRRLGIRLLLGIIRL-GIIIRL*, 2017. Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 1.6)

Door het woord ‘girl’ op verschillende manieren uit te schrijven, probeert Syms de verbale dimensies van taal te vangen. De kunstenaar onderzoekt in dit werk feministisch denken en de identiteit van mensen van kleur door te kijken naar alledaagse taal.

Feministische literatuur is voor Syms een belangrijk referentiepunt; de kleur paars in de muurschildering is dan ook een knipoog naar het boek *The Color Purple* (1982) van Alice Walker. Zij was de eerste zwarte vrouw die de Pulitzer Prize won.

- Gebruiken jij en je vrienden een woord specifiek heel vaak?

DRIFT

Volkswagen Beetle 1980

DRIFT, Volkswagen Beetle 1980, 2018. Foto: Ronald Smits

(Zaal 1.3)

Dit werk is onderdeel van een serie genaamd Materialism, waarbij DRIFT aandacht vraagt voor de impact van de mens op de omgeving. De grootte van elk blok geeft namelijk de hoeveelheid van het gebruikte materiaal aan van een bepaald object. De blokken die je hier voor je ziet liggen zijn eigenlijk een uit elkaar gehaalde auto: de Volkswagen Kever uit 1980.

- Welk object bestaat denk je uit meer materiaal: de LED-lamp of de gloeilamp? Loop naar de muur achter het werk en ontdek het!

STEVE MCQUEEN

Broken Column

Steve McQueen, *Broken Column*, 2014. Fotb: Gert-Jan van Rooij

(Zaal 1.5)

Deze statige zuil gemaakt door Steve McQueen is gemaakt van Zimbabwaans zwart graniet. De vorm doet denken aan een Victoriaans grafmonument, verwijzend naar de traditie om een boom schuin af te kappen wanneer een jongeman voortijdig overlijdt. McQueen ziet het werk als een monument voor levens die onnodig vroeg zijn afgekapt in zwarte gemeenschappen wereldwijd.

- Fun fact: Steve McQueen is ook screenwriter en filmregisseur. De door hem geregisseerde film *12 Years a Slave* (2013) ontving zelfs een Oscar.

REMY JUNGGERMAN

Promise IV

Remy Jungerman, *PROMISE IV*, 2018-2019. Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 1.9)

Dit werk van Jungerman is opgebouwd uit allerlei materialen die allemaal ergens naar verwijzen. Zo komt het textiel met geometrische patronen van de Surinaamse marroncultuur en heeft de witte klei te maken met de Winticultuur. Die klei wordt als zuiveringsmiddel gebruikt op voorwerpen, beelden en lichamen om contact te maken met voorouders.

- Jungerman verwijst met zijn werk soms ook naar een beroemde kunststroming. Kan jij ontdekken welke? Tip: kijk naar de kleuren en rechte lijnen.

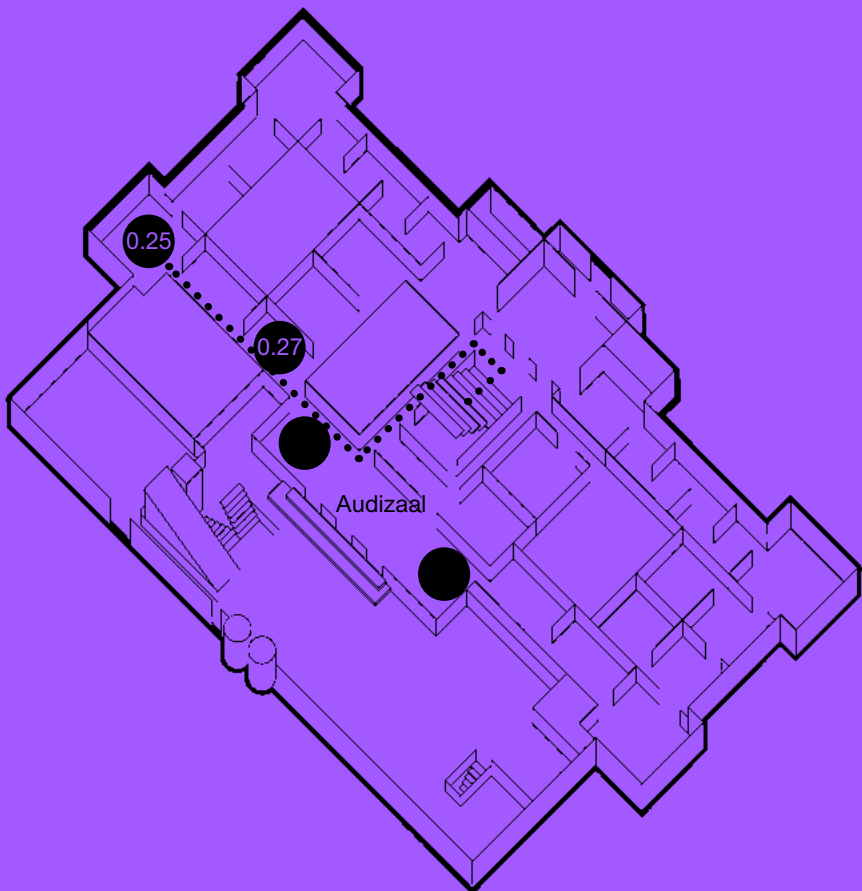
Het antwoord wordt later in de tour verklapt!

BREAK

Re-energize in het Zadelhoff café met een matcha en een muffin. Je kan ook besluiten om de tour even te laten voor wat het is om op een later moment terug te komen voor meer *essentials*. Nog geen genoeg gehad van kunst? Loop dan naar beneden en ontdek een echte Mondriaan en Picasso.

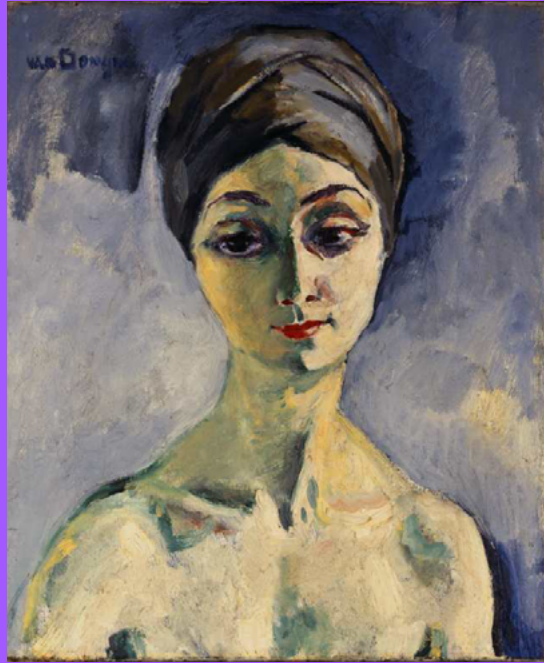
ROUTE BEGANE GROND

De *Essentials Tour* gaat beneden verder. Loop de trap weer naar beneden en ga terug naar de zaal waar je naar binnenkwam na het scannen van je ticket. Loop dan gelijk naar rechts en volg de kleine stippen op de plattegrond naar het volgende werk.

KEES VAN DONGEN

Maria Lani

Kees van Dongen, Maria Lani, 1928.

(Zaal 0.27)

Over Maria Lani, de vrouw die hier wordt geportretteerd, gaat al decennia een legende. Volgens dit verhaal deed ze in de jaren 20 alsof ze een actrice was en overtuigde zo ruim 50 beroemde kunstenaars om haar te portretteren, waaronder Matisse, Chagall en dus ook Van Dongen. Ze zou er vervolgens met alle werken vandoor zijn gegaan en voor altijd verdwijnen... Later bleek dit enkel een spannend verhaal te zijn!

- Speel met elkaar een potje 'Wie is het?'. Kijk rond in de zaal en neem één portret in je hoofd. Laat de ander raden met ja- en nee-vragen.

PIET MONDRIAAN

Ruitvormige compositie met twee lijnen

Piet Mondriaan, *Ruitvormige compositie met twee lijnen*, 1931.
Foto: Nina Schollaardt

(Zaal 0.25)

In zijn kunst wilde Mondriaan de essentie achter de zichtbare wereld vangen. Om dit uit te kunnen beelden, had je volgens hem de meest essentiële elementen van de beeldtaal nodig: primaire kleuren (rood, blauw en geel) en horizontale en verticale lijnen.

Omdat Mondriaan dus geen groen gebruikte, ontstond het gerucht dat hij niet van de natuur zou houden. Hij vond dat zelf grappig en wakkerde dat aan door met zijn rug naar het raam te gaan zitten tijdens een bezoek aan een vriend. Dit zodat hij zogenaamd niet naar de groene bomen hoefde te kijken!

- *Fun fact:* Mondriaan gebruikte voor zijn rechte lijnen nooit een liniaal.

Had jij het goed geraden? Jongerman refereert ook aan De Stijl – de modernistische kunststroming waar Mondriaan ook onderdeel van was.

PABLO PICASSO

Femme nue devant le Jardin

Pablo Picasso, *Femme nue devant le Jardin*, 1956. Foto: Nina Schollaardt

(Audizaal)

Dit werk van Picasso is een eerbetoon aan een andere kunstenaar: Matisse. Hij was een vriend van Picasso en maakte ook veel werken met liggende vrouwen. Toen Matisse overleed, voelde het voor Picasso als zijn plicht om daar iets mee te doen.

- Aan wie zou jij een eerbetoon maken als jij een kunstwerk zou maken?

KAREL APPEL

Wandschildering

Karel Appel, Wandschildering, 1956. © Karel Appel Foundation

(Audizaal)

De ruimte waar je nu staat was vanaf de jaren 50 het restaurant van het museum. De drie figuren die op de muur dansen, bestaan uit een gekuifde vogel, een mens en een bloem.

Kunstenaar Karel Appel merkte tijdens het schilderen dat hij bij de bloem niet helemaal uitkwam, dus besloot hij zijn werk op de muur rechts voort te zetten. De stamper en de bloemblaadjes zijn gemaakt van glas, dus is het eigenlijk een soort raam waar licht door kan schijnen.

- Loop voordat je het museum uitloopt nog even het hoekje om en bekijk de wandschildering vanuit een ander perspectief!

Dank je wel voor het komen! We zijn erg benieuwd naar je mening over de tour. Zou je drie vragen willen beantwoorden zodat we je ervaring kunnen verbeteren? Klik dan op deze [link](#).

Houd je mail goed in de gaten wanneer je online je ticket hebt besteld. Je ontvangt dan binnenkort een mailtje met info over het verkrijgen van 20% korting op je volgende bezoek!

We hopen snel je weer te zien!